

Big data en de toezichthouder: een gesprek met Gaël Kermarrec

Crompvoets, J; van der Voort, Haiko

DOI

[10.5553/Bk/092733872016025001010](https://doi.org/10.5553/Bk/092733872016025001010)

Publication date

2016

Document Version

Final published version

Published in

Bestuurskunde

Citation (APA)

Crompvoets, J., & van der Voort, H. (2016). Big data en de toezichthouder: een gesprek met Gaël Kermarrec. *Bestuurskunde*, 25(1). <https://doi.org/10.5553/Bk/092733872016025001010>

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Big data en de toezichthouder: een gesprek met Gaël Kermarrec*

Joep Crompvoets & Haiko van der Voort

Big data belooft veel voor surveillance. Toezicht houden is per definitie informatie-intensief. Het is dan ook niet verwonderlijk dat toezichthouders projecten opstarten om de nieuwe mogelijkheden van big data te exploreren. We spraken Gaël Kermarrec. Hij leidt sinds 2010 een big data project bij de Sociale Inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid in België. Het project is gericht op verbetering van de fraudebestrijding.

Van data tot risicoprofielen

Om naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot de sociale zekerheid door werkgevers beter te controleren wordt gebruikgemaakt van sociale en fiscale databanken. Hiertoe zijn er teams gemaakt van *dataminers* en ervaren inspecteurs. De *dataminers* bepalen risicofactoren op basis van controles uit het verleden over de gedragingen van relevante werkgevers. In de strijd tegen de sociale fraude heeft de sociale inspectie toelating van de federale Privacycommissie om bepaalde sociale en fiscale databanken te gebruiken zoals DIMONA (aangifte van tewerkstelling door werkgever) en btw-aangiften. De ervaren inspecteurs valideren de geselecteerde risicofactoren. Dit leidt tot risicoprofielen die aanvaard worden door de business.

De risicoprofielen worden vervolgens geïntegreerd en gebruikt in de dagelijkse werkprocessen van de sociale inspecteurs. Hiervoor zijn webapplicatietools ontwikkeld. Het resultaat bestaat uit lijsten van risicobedrijven. De profielen worden opengesteld aan alle 230 inspecteurs. Deze inspecteurs kunnen additioneel advies geven over de validatie van de risicofactoren en de bijbehorende profielen. Op deze manier kunnen de risicomodellen nog worden bijgestuurd.

Aldus gaat het om een meerzijdig proces, met mogelijkheden tot feedback door de inspecteurs. Elke drie maanden worden risicoscores berekend voor de sectoren horeca, bouw en schoonmaak. Hieruit worden risicolijsten door de inspecteurs gegenereerd.

* Prof. dr. ir. J. Crompvoets is senior researcher/consultant/lecturer aan de KU Leuven. Dr. H.G. van der Voort is universitair docent aan de Technische Universiteit Delft.

Efficiëntie en interactie

Mogelijke efficiëntiewinst – beter fraude bestrijden tegen relatief minder kosten – bij het bepalen van risicobedrijven was het belangrijkste motief. Dit heeft al iets opgeleverd. Bij controles beging 50% van de ondernemingen met een hoge risico-factor, opgespoord door de software datamining, een ernstige inbreuk (een beroep doen op illegalen, misbruiken van tijdelijke werkloosheid, enz.) en beging 17% van de werknemers ook een inbreuk. Bij vergelijking van deze resultaten met de controles, uitgevoerd volgens de klassieke methodes tot bepaling van de doelgroep, beging slechts 10% van de opgespoorde ondernemingen een ernstige inbreuk en beging slechts 5% van de werknemers een inbreuk (Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, 2015).

Er zijn echter ook meer procesmatige voordelen, die lopende het project zijn gebleken. Er zijn nu mogelijkheden om bestaande ervaringen binnen de sociale inspectie continu aan te spreken. Dit is een groot voordeel, omdat de inspecteurs niet vaak te vinden zijn op hun kantoor. Er zijn bovendien meer mogelijkheden om intern advies te geven over de risicofactoren, risicoprofielen en lijsten van risicobedrijven. Dit betekent dat door big data er meer dialoog ontstaat tussen analyse en operatie.

Institutionele borging

De interactie tussen analyse en operatie wordt dan ook gezien als een succesfactor. Gewerkt wordt vanuit een bedrijfscultuur, waarbij de *dataminers* en ICT'ers daadwerkelijk een geïntegreerd onderdeel vormen van de organisatie en dus niet slechts een onderdeel zijn van de staf. Daarmee is integratie van analyse en operatie institutioneel geborgd. Ook op macroniveau werken de instituties mee. Zo is er de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ), een bijzondere, federale organisatie met een elektronisch netwerk dat ongeveer 2000 verschillende instellingen die actief zijn in de sector van de sociale zekerheid met elkaar verbindt. De KSZ stelt zichzelf op als motor en coördinator van de e-overheid in de sociale zekerheid. Het project zit ook in de invloedssfeer van een goed functionerende Privacy-commissie.

De volgende stap

De eerstvolgende acties zijn vooral technisch- procedureel van aard. Werkprocessen duren soms nog te lang en kunnen nog worden versneld. En hoewel het goed gaat, kunnen de interacties tussen inspecteurs en *dataminers* beter. Op korte termijn is de hoop gevestigd op het integreren en installeren van nieuwe technologie om deze interactie te versoepelen.

Joep Cromptvoets & Haiko van der Voort

Literatuur

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. (2015). *Anticiperen op sociale fraude: datamining*. <http://www.socialsecurity.belgium.be/nl/anticiperen-op-sociale-fraude-datamining>